

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK YAZILIMLARINI TANIMA VE KULLANMA DURUMLARI

Siyar Köksal

ÖZET

Bu çalışmada; müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik yazılımlarını tanıma ve kullanma durumlarının ve öğrenme isteklerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Betimsel bir çalışma olan araştırmanın çalışma grubu Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinden oluşturulmuştur. Öğrencilerin lisans öncesi dönemde bilgisayar kullanma ve müzik yazılımlarını tanıma durumları tespit edilmeye çalışılmış; aynı zamanda lisans sürecinde bilgisayar derslerinde hangi müzik yazılımlarını öğrendikleri, hangi müzik yazılımını ne düzeyde kullandıkları ve hangi müzik yazılımını kullanmak istedikleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada yazılımlar; nota yazma programları ve stüdyo programları olarak iki gruba ayrılarak sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Araştırmaya göre; lisans döneminde en çok finale programını kullandıkları, ses kayıt yazılımlarından ise GarageBand uygulamasını kullandıkları tespit edilmiştir. Lisans sürecinde müzik yazılımlarının öğretilmesine yönelik bir dersin müzik eğitimi anabilim dalı müfredatına yerleştirilmesinin yararlı olacağı önerisinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Eğitimi, Müzik Yazılımları, Müzik Teknolojileri

RECOGNITION AND USE OF MUSIC SOFTWARE OF STUDENTS OF MUSIC EDUCATION DEPARTMENT

ABSTRACT

In this study; music education is aimed to identify the students of the department of music software to recognize and use case and willingness to learn. The study group of the research, which is a descriptive study, was composed of the students of Yuzuncu Yil University, Faculty of Education, and Fine Arts Education Department. Students' use of computers in the pre-license period and the recognition of music software tried to identify; at the same time during the licensing process, what music software they learned in computer lessons, what music software they use and what music software they want to use is tried to be determined. Software in research; the results were divided into two groups as notation writing programs and studio programs.

According to the research; the majority of students in the undergraduate period do not use music software, during the licensing period, they used most of the finale programs, while they were using GarageBand applications from audio recording software. It is suggested that a course on teaching music software in the undergraduate process will be useful in the curriculum of music education.

Key Words: Music, Music Education, Music Software, Music Technologies

GİRİŞ

Günümüzde teknolojinin yadsınamaz bir önemi bulunmaktadır. Artık bir ihtiyaç haline gelen birçok teknolojik araç bilgiye ulaşmada, bilgiyi aktarmada, bilgiyi geliştirmede kullanılmaktadır. Teknolojinin, toplumda ya da özele inildiğinde bireyde bıraktığı muazzam etkinin gücünü ve somut izlerini görebilmek olasıdır.

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte, tüm alanlarda olduğu gibi müzik alanında da birçok gelişme görülmüştür. Elektronik müziğin müziğe girmesiyle synthesizer'lar ortaya çıkmış, ilerleyen süreç içerisinde de bilgisayar teknolojilerinin gelişmesi ve müzik sanatına entegre edilmesiyle ses kayıt teknolojileri süreci başlamıştır. Bu şekilde müzik sadece konserlerde yapılan ve profesyonel stüdyolarda kaydedilen bir olgu olmaktan çıkmıştır. Artık birçok çalgının sesi gerçeğe yakın şekilde elektronik cihazlarla elde edilebilir hale gelmiş aynı zamanda belki binlerce dolara çaldırılacak kayıtlar çeşitli yazılımlar sayesinde düşük maliyetlerle evlerimizde kurduğumuz home-studio'lar sayesinde kayıt edilebilecek hale gelmiştir. Ayrıca nota yazım programları sayesinde eserlerin düzenli bir şekilde kayıt altına alınması ve web üzerinden istenilen eserlere ücretli veya ücretsiz olarak ulaşabilmek mümkün hale gelmiştir.

Yaşanan bunca teknolojik gelişmeye paralel olarak, müzik teknolojilerinin gerek kuramsal gerekse uygulamalı olarak bir öğretim sürecine dâhil edilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda lisans eğitimi alanında güzel sanatlar fakültelerinde müzik teknolojileri adı altında bölüm olarak hem de müzik eğitimi bölümlerinde bilgisayar dersi programa konmuştur. Ayrıca bazı üniversitelerde lisansüstü düzeyde müzik teknolojileri ve müzik yazılımları içerikli dersler yer almaktadır.

Teknolojiyi takip edebilmesi ve teknolojiyi derslerinde kullanabilmesi öğretmende olması gereken bir özelliktir. Bu özellik müzik eğitimi bölümlerinde müzik ve teknoloji sentezli derslerin gerekliliği fikrini desteklemektedir. Bunun daha ötesinde lisansüstü eğitim sürecinde, öğretmenlerin veya öğretmen adaylarının bu alanda kendilerini geliştirme ve uzmanlaşma alanı olarak müzik teknolojileri dersi gerekliliği doğmuştur.

Müzik teknolojileri, müzik yazılımları veya bilgisayar derslerinin süreci, üniversiteler arasında değişiklik gösterse de, dünya üzerinde sürekli kullanılan belli başlı müzik yazılımları mevcuttur. Bu yazılımlar teorik veya uygulamalı olarak lisansüstü süreçte öğretilmekte, öğretmenlerin veya öğretmen adaylarının işini yarayacak kısımlarına değinilmektedir.

PROBLEM DURUMU

2.1 Müzik Yazılımları

90'lı yıllar itibariyle bilgisayar kullanımının Türkiye'de birçok insanın hayatına girmesiyle bireysel yaşantımız ve iş hayatımızdaki yazı yazmak dahil birçok işlem artık bilgisayar destekli oluşturulmaya başlamıştır. Müzisyenler de bu teknolojiye faydalanarak düzenleme, beste ve notasyon gibi işlerinde bilgisayar yazılımlarını kullanmaktadır (Pınarbaşı 2012: 807).

Müzik teknolojileri içerisinde yer alan bir çok yazılım birden fazla kategoriye ayrılmış olduğu düşünülmektedir. Müzik yazılımlarını ses kaydetmeye ve nota yazmaya yönelik yazılımlar olarak iki gruba ayırabileceğimiz gibi; lisans dönemi müzik eğitimi sürecinde bir müzik öğretmenin öğrenebileceği veya öğrenmesi gereken müzik yazılımlarının olduğu bilinmektedir.

2.1.1 Nota Yazma Amaçlı Müzik Yazılımları

2.1.1.1 Finale

Finale programı, notaları tüm detaylarıyla yazmamızı ve yazdığımız notaları tüm detaylarıyla dinlememizi sağlayan bir yazılımdır. Bu yazılımda notalar hem mouse kullanılarak hem de hızlı yazım özelliği kullanılarak yazılabilir. Yaylı çalgılardan, üflemeli çalgılara, vurmali çalgılardan, orff çalgılarına kadar geniş bir çalgı yelpazesi mevcuttur. Bu programda ayrıca çeşitli yardımcı yazılımlar yüklenerek gerçeğe yakın ses elde etme imkanı mevcut iken başka yardımcı yazılımlar kullanılarak Türk müziği sistemleri de kullanılabilir. Bunlar dışında notaların altına sözlerin yazılabilmesi veya müzik sayfasının belirli yerlerine notların alınabilmesi gibi uygulamalar da mevcuttur.

Harici bir MIDI klavye bağlandıktan sonra programın metronomuyla eş zamanlı olmak şartıyla klavyede çalınan parça nota değerleriyle birlikte programa aktararak yazılabilmektedir (Yengin 2014: 18).

Ayrıca finale programında yazdığımız bir yapıtın çeşitli şekillerde kaydedilmesi de mümkündür. JPG, EPS, PNG ve TIFF gibi resim dosyası haline veya PDF gibi metin dosyası haline getirilebilir. Nota yazımı dışında, yazılan eserleri MIDI formatına çevirerek kaydetme dinleme imkânı mevcuttur.

2.1.1.2 Sibelius

Tıpkı finale programı gibi temel amacı nota yazma olan Sibelius Programı, Windows ve Mac işletim sistemlerinde çalışan bir yazılım olarak karşımıza çıkmaktadır. Geniş bir ses ve çalgı yelpazesine sahiptir. Finale programında olduğu gibi MIDI çıkışı yapılabilmekte ve yazılan yapıtlar çeşitli resim ve metin dosyası halinde getirilebilmektedir.

Sibelius programı; bilgisayarın tuş takımının sağında bulunan numara tuşları ve notaların evrensel kodlarına karşılık gelen harf tuşlarını kullanmak suretiyle nota girişini gerçekleştirmektedir. Notaların kodlarına karşılık gelen harfler yerine numara tuşları ve bilgisayar faresi yardımı ile nota yerini portede işaretlemek suretiyle de nota girişi gerçekleştirilmektedir (Pınarbaşı 2012: 810).

2.1.1.3 Mus2

Türk Müziğinde kullanılan makamların daha rahat ve kolay yazımı için kullanılan bir nota yazım programıdır. Finale, Sibelius gibi batı müziği ses sistemi kullanan yazılımlarda Türk müziği eserlerini yazmak zordur. Mus2 yazılımı sayesinde Türk müziği eserleri notaya alınabilir, Türk müziğinde yer alan komaların donanımına veya nota yanına yerleştirme işlemini bu yazılım sayesinde daha rahat yapabiliriz. Aynı şekilde yazdığımız eserleri komalı bir şekilde MIDI formatında kaydedip dinleyebilir parçayı çeşitli formatlarda dosya haline getirebiliriz.

2.1.2 Ses Kayıt Yazılımları

2.1.2.1 Cubase

Dijital ses istasyonu ve MIDI yazılım programıdır. Windows ve MAC işletim sistemli bilgisayarlarda çalışmaktadır. Günümüzde müzik kayıt işlemleri için kullanılan en popüler programdır. Sanal enstrüman kullanımı mevcuttur.

Cubase yazılımı; audio ve midi seslerini kullanarak çoksesli yapılarda müzikler oluşturmamızı ve oluşturulan müziklerdeki enstrümanların miskini yapabilmemizi sağlayan dijital ses sentezleme yazılımıdır. Windows ve MacOSX sistemlerde çalışabildiği gibi Apple mobil taşınabilir cihazlar için Cubasis sürümü de bulunmaktadır. Cubase yazılımının farklı özelliklere sahip Elements, Artist ve Pro olmak üzere 3 sürümü vardır. Sürümler arasında oluşturulabilen audio, midi ve vst enstrüman kanal sayısı, fiziksel giriş ve çıkış sayısı gibi daha birçok fark bulunmaktadır. Parçanın miksajını da tamamladıktan sonra parçayı mp3 ya da wav formatında kaydedebiliriz. Bunun audio mixdown işlevini kullanabiliriz. Cubase yazılımını kullanarak Finale, Tonica Fugata gibi nota yazım yazılımları ile hazırlanan midi dosyalarını daha zengin ve profesyonel vst(virtual sound technology) ses bankalarıyla zenginleştirebilir. Hazırlanan altyapılar karaoke gibi formlara dönüştürülerek eğitim etkinliklerinde ve konser çalışmaları sırasında altyapı olarak kullanılabilir (Kürün & Ayhan 2017: 5).

2.1.2.2 Logic Pro

Logic Pro, MAC platformları için dijital ses istasyonu ve MIDI yazılımı uygulamasıdır. Başlangıçta 1990'larda Notator Logic ve Logic uygulaması olarak Alman yazılım geliştiricisi C-LAB tarafından, daha sonra da Emagic tarafından yaratılmıştır. Apple 2002 tarihinde Emagic'i satın almasının ardından Logic Pro olarak bilinen Apple ürünü haline gelmiştir. 2015'de yapılan araştırmaya göre en popüler 2. Dijital ses istasyonudur. Logic Pro sadece Apple Store'dan edinilen bir programdır. Eski sürümleri Windows işletim sistemli bilgisayarlarda da çalışmaktadır (https://en.wikipedia.org/wiki/Logic_Pro).

2.1.2.3 GarageBand

Apple tarafından İOS tabanlı cihazlar için geliştirilen bu program, kullanıcıların müzik yapmasını, yaptıkları müzikleri kaydetmesini sağlayan bir yazılımdır. Garageband kullanıcılarına çeşitli yaylı, telli, vurmali, tuşlu ve geleneksel çalgılarla müzik yapma imkânı tanımaktadır. Ayrıca kullanıcıların yaptıkları müzikleri düzenleme, düzenlenen bir müzik üzerinde yeniden çalışma yapma, çok kanallı olarak kaydetme olanağı tanımaktadır. MIDI yapan ve aynı zamanda MIDI dosyalarını açan bu yazılım verinin piyano ve notasyon üzerinden düzenlenmesine de olanak tanımaktadır.

2.1.3 Çok Seslendirme Yazılımları

2.1.3.1 Tonica Fugata

Çok seslendirme programı olan Tonica Fugata ile, tek sesli olarak bestelediğimiz bir eseri Barok, jazz ve pop stiline iki, üç veya dört parti olarak ve aynı zamanda otomatik olarak çok seslendirebiliriz. Ayrıca klasik armoni, füg, kanon ve kontpuantal kompozisyonlar yaratabiliriz.

Tonica fugata notasını yazdığımız eserlerin soprano alto tenor ya da bas partilerinin kalıp halinde bulunan armonik analizleri kullanarak eserlerin çok seslendirilmelerine yardımcı olan bir programdır. Ayrıca program içerisinde bulunan füg ve kanon yapabilme özelliği ile yazılan bir ezgiyi füg yada kanon formuna dönüştürebilmektedir. Bu programda yazılan notalar compose seçeneği ile çok seslendirildikten sonra export özelliği ile midi dosyasına dönüştürülerek farklı programlara da aktarılabilir (Kürün & Ayhan 2017: 500).

Tonica Fugata Programında armonizasyon işlemleri altı farklı stilde yapılmaktadır. Bu stiller; 1. Johann Sebastian Bach I, 2. Johann Sebastian Bach II, 3. Max Reger, 4. Samuel Scheidt, 5. Teststil, 6. Jazzstil olarak sıralanmaktadır (Uludağ 2016; 1077).

Tonica Fugata dışında finale ve sibelius yazılımlarının da çok seslendirme özelliklerine sahip olduğu bilinmektedir. Finale Nota Yazım Programında yer alan armonizasyon işlemlerinin tamamen orkestrasyon düzenleme içerikli bir özelliğe sahip olduğunu göstermektedir. Bu program ile geleneksel klasik armoni ilkeleri doğrultusunda koral düzenli bir çalışma yapmanın mümkün olmadığı görülmektedir. Ayrıca, Tonica Fugata programında yapılan armonizasyon işlemlerine ait periyotlarda müzik formu ilkeleri açısından belirli eksiklikler görülmüştür. Özellikle soru ve cevap cümlelerinde konumlandırılan bitiş akorları birbirleri arasında ayırt edici bir yapıya sahip değildirler ve duyum açısından da tekdüzelik oluşturmuşlardır. Sibelius programı ise piyano ve gitar için tasarlanmış bir otomatik armonizasyon işlem özelliğine sahiptir (Uludağ 2016: 1089).

2.2 Müzik Yazılımlarının Müzik Eğitimde Kullanılması

Teknolojik gelişmeler insan hayatının her evresini değiştirip geliştirdiği, insan hayatına olumlu ve olumsuz birçok etkide bulunduğu bilinen bir gerçektir. Teknolojinin etkilediği boyutlardan biri de eğitim boyutudur. Özellikle son yıllar da okullara çeşitli projelerle birçok teknolojik araç kazandırılmakta ve eğitim – öğretimin daha pratik, akılda kalıcı şekilde sürdürülmesi açısından teknolojinin yadsınamaz bir yere sahip olduğu bilinmektedir.

Müzik eğitiminin önemli boyutlarından biri de şarkı öğretimidir. Şarkı öğretimi müzik eğitimi süreci içerisinde birçok katkısının bulunduğu bilinmektedir. Şarkı söyleme etkinliklerinin gelişime etkisi MEB müzik etkinlikleri modülünle (2010: 6) şu şekilde ifade edilmektedir;

- Diksiyonu geliştirir; sözcüklerin doğru telaffuz edilmesini ve sözcük dağarcığının gelişimine yardımcı olur.
- Ses, kulak ve estetik duygusunun gelişimine katkıda bulunur.
- Soluk alıp vermeyi, şarkı söylerken nefesini kontrol etmesine ve akciğerlerinin gelişmesine katkıda bulunur.
- Grupla birlikte hareket etmeyi, bir gruba ait olma duygusunu yaşatır. Disiplin alışkanlığı kazandırır.
- Yaratıcılığını güdüler.
- Vatan, ulus, bayrak sevgisinin gelişmesini sağlar.
- Duygusal yönden rahatlamasına yardımcı olur.
- Empati yeteneğini geliştirir.
- Yetenekli olan çocukların grup içinde fark edilmelerine imkân sağlar.

Ayhan (2012: 58) yapmış olduğu çalışmada okul şarkılarının öğretiminde gerçekleşecek bir diğer önemli konunun şarkı sözlerini doğru bir şekilde öğrencilere kavratılması olduğunu belirtmiş ve şarkı öğretiminin gerçekleşmesi için çeşitli yöntemlerin var olduğunu belirtmiştir.

Bu anlamda “müzik eğitimi bir araç olarak kullanılmaktadır” görüşünden yola çıkılarak bireylerin eğitim seviyelerini sınıflandırdığımızda ilköğretim düzeyindeki bireylerin müzik eğitimine önemli katkılarda bulunan araçlardan bahsedebiliriz (Kürün & Ayhan 2017: 3).

Şarkı öğretiminin doğru ve planlı bir şekilde yapılması, ders ve okul içi etkinliklerin başarılı ve eğlenceli geçmesi açısından önemli görüldüğü düşünülmektedir. Okul şarkılarının öğretim yaklaşımlarına baktığımızda kulaktan öğretim yöntemi ve nota ile öğretim yöntemlerinin var olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda özellikle kulaktan şarkı öğretiminin gerçekleşmesi ve bu öğretimin daha pratik ve akılda kalıcı şekilde olmasının önemli görüldüğü, bunun içinde teknolojiyen faydalanılabileceği düşünülmektedir.

Teknolojinin müzik sanatı içerisinde etkin şekilde yer aldığı şu dönemlerde müzik yazılımlarının okul şarkıları öğretiminde kullanılmasının, öğretmenlere pratik bir yarar sağlayacağı düşünülmektedir. Finale, Sibelius, Muse Score gibi müzik yazılımlarıyla okul şarkılarına eşlik yazılacağı gibi; yazılan eserlerin MIDI formatına dönüştürülmesi; armonizasyon özellikleri kullanılarak okul şarkılarına otomatik olarak piyano veya gitar eşliklerinin yazılabileceği bilinmektedir. Ayrıca Cubase, Logic Pro ve GarageBand gibi ses kayıt yazılımları kullanılarak bu yazılımların zengin ses kütüphaneleri ile yazdığımız eşliklere farklı çalgılarla eşlik oluşturma imkânı sağlanmaktadır. Bu bağlamda kullanılacak programlara hâkim olunması, kişinin ilgisini çekmesinin sağlanması önemli görülmektedir. Genel müzik eğitimi sürecinde kullanılacak her öğenin müzik eğitiminin bir boyutunu ilgilendirdiği düşünüldüğünde, mesleki müzik eğitimi sürecinde müzik öğretmeni yetiştirilmesinde teknolojik materyallerin kullanımının öğretilmesi önemli görülmektedir.

2.3 Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Yukarıda anlatılanlar ışığında araştırmanın problem cümlesi “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Müzik Yazılımlarını Tanıma Ve Kullanma Durumları Nasıldır?” temel problemi kapsamında aşağıdaki alt problemlerin yanıtı aranacaktır;

1. Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin, mesleki müzik eğitim sürecine başlamadan önce müzik yazılımlarını ve Office yazılımlarını tanıma ve kullanma durumları nasıldır?
2. Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bilgisayar kullanma durumları nasıldır?
3. Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik yazılımlarını tanıma durumları nasıldır?
4. Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik yazılımlarını kullanma durumları nasıldır?
5. Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik yazılımlarının gerekliliği yönündeki görüşleri nelerdir?

2.4 Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmada, müzik eğitimi anabilim dalı lisans öğrencilerinin, lisans döneminden önce ve lisans eğitimleri sürecinde bilgisayar kullanma, müzik yazılımlarının farkında olma ve kullanma durumlarının ve müzik yazılımlarını kullanma ve öğrenme isteklerinin tespit edilmesi, bunun neticesinde de görüş ve önerilerde bulunulması amaçlanmıştır.

Araştırma, müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin lisans eğitimi sürecinde müzik yazılımlarına olan farkındalıklarını, müzik yazılımlarını kullanma durumlarını ve bu yazılımları öğrenme ve edinme isteklerinin

tespit edilmesi açısından ve araştırma elde edilecek bulgular ve bu bulgular neticesinde geliştirilecek olan önerilerden dolayı önemli görülmektedir.

2.5 Yöntem ve Verilerin Analizi

Araştırma, betimsel bir çalışma olup, nicel verilerin elde edilmesinde anket tekniğinin kullanılmıştır. Google Survey üzerinden oluşturulan anketler araştırmanın çalışma grubunu oluşturan Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerine uygulanmıştır. Google Survey'in veri çıktılarıyla araştırmanın bulguları elde edilmiş ve tablolştırılmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

3.1 Demografik Bulgular

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetleri.

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	32	%42,7
Erkek	43	%57,3
Toplam	75	%100

Araştırmaya katılan müzik eğitimi anabilim dalın da okuyan 75 öğrencinin %42,7'sinin kadın öğrencilerden, %57,3'ünün ise erkek öğrencilerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 2. Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıfları.

Sınıf	Frekans	Yüzde
1. Sınıf	19	%24,3
2. Sınıf	16	%21,3
3. Sınıf	22	%29,3
4. Sınıf	18	%24
Toplam	75	%100

Araştırmaya katılan 75 öğrencinin %24,3'ü 1. sınıf, %21,3'ü 2. sınıf, %29,3'ü 3. sınıf, %24'ü ise 4. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmaya en çok lisans 3. sınıf öğrencilerinin katıldığı görülmektedir.

Tablo 3. Araştırmaya katılan öğrencilerin ana çalgıları.

Anaçalgi	Frekans	Yüzde
Keman	28	%37,3
Viyola	2	%2,7
Viyolonsel	3	%4
Bağlama	22	%29,3
Kanun	4	%5,3
Şan	3	%4
Gitar	5	%6,7
Flüt	3	%4
Piyano	5	%6,7
Toplam	%100	%100

Araştırmaya katılan 75 öğrencinin %37,3'ünün ana çalgısının keman olduğu görülmüş, bunu %29,3 ile bağlama öğrencilerinin takip ettiği görülmüştür. Bunun dışında %6,7'şerlik oranın gitar ve piyano öğrencilerinin oluşturduğu, %5,3'ünün kanun öğrencisi olduğu, %4'erlik kısmın flüt, şan ve viyolonsel ana çalgısına sahip öğrencilerin oluşturduğu görülmüştür. Ana çalgısı viyola olan öğrencilerin oranının %2,7 ile en düşük orana sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Araştırmaya katılan öğrencilerin lise mezuniyet durumları.

Lise Mezuniyet	Frekans	Yüzde
Güzel Sanatlar Lisesi	30	%40
Anadolu Lisesi	30	%40
Endüstri Meslek Lisesi	1	%1,3
İmam Hatip Lisesi	3	%4
Diğer	11	%14,6
Toplam	75	%100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %40'arlık oranda Güzel Sanatlar Lisesi ve Anadolu Lisesi mezunu olduğu, %1,3'ünün Endüstri Meslek Lisesi mezunu olduğu, %4'ünün ise İmam Hatip Lisesi mezunu olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin %14,6'sı ise diğer seçeneğini işaretlemiştir.

3.2 Birinci Alt Probleme Dair Bulgular ve Yorumlar

“Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin, mesleki müzik eğitim sürecine başlamadan önce müzik yazılımlarını ve Office yazılımlarını tanıma ve kullanma durumları nasıldır?” alt problemine dair bulgular aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 5. Lise döneminde bilgisayar dersi alma durumları

	Frekans	Yüzde
Evet	40	%53,3
Hayır	35	%46,7
Toplam	75	%100

Araştırmaya katılan öğrencilerin 75 öğrencinin %53,3'ü lise döneminde bilgisayar dersi almışken, %46,7'sinin bilgisayar dersi almadığı tespit edilmiştir.

Tablo 6. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaygın eğitim yoluyla bilgisayar dersi alma durumları.

	Frekans	Yüzde
Evet	21	%28
Hayır	54	%72
Toplam	75	%100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %28'inin yaşamının herhangi bir evresinde, yaygın eğitim kurumlarından bilgisayar dersi aldığı, %72'sinin ise yaygın eğitim kurumlarından bilgisayar dersi almadığı tespit edilmiştir.

Tablo 7. Araştırmaya katılan öğrencilerin lisans döneminde bilgisayar dersi almadan önce Office programlarını kullanma durumları.

	Frekans	Yüzde
Evet	51	%68
Hayır	24	%32
Toplam	75	%100

Araştırmaya katılan müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin %68'i lisans döneminde bilgisayar dersi almadan önce Microsoft Office programlarını en az bir tanesini kullandıklarını, %32'si kullanmadıklarını belirtmiştir.

Tablo 8. Araştırmaya katılan öğrencilerin lisans döneminde bilgisayar dersi görmeden önce müzik yazılımlarını kullanma durumları.

	Frekans	Yüzde
Finalle	2	%2,6
Sibelius	2	%2,6
Kullanmadım	63	%84
Diğer	8	%10,8
Toplam	75	%100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %84'ü lisans dönemi bilgisayar dersi öncesinde müzik yazılımlarının hiçbirini kullanmadıkları, %2,6'şarlık kısımların finalle ve sibelius programlarını kullandıkları, %10,8'inin ise diğer müzik yazılımlarını kullandıkları görülmektedir.

“Diğer” yanıtını veren öğrencilerin cevapları incelendiğinde; öğrencilerin GarageBand, Notation Pad, Cubase yazılımlarını kullandıkları görülmüştür. Bunun dışında akıllı telefonlarda kullanılan müzik yazılımlarını kullanmış olan öğrenciler de mevcuttur.

3.3 İkinci Alt Probleme Dair Bulgular ve Yorumlar

“Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bilgisayar kullanma durumları nasıldır?” Alt problemine dair aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 9. Araştırmaya katılan öğrencilerin lisans döneminde bilgisayar dersi alma durumları.

	Frekans	Yüzde
Evet	59	%78,7
Hayır	16	%21,3
Toplam	75	%100

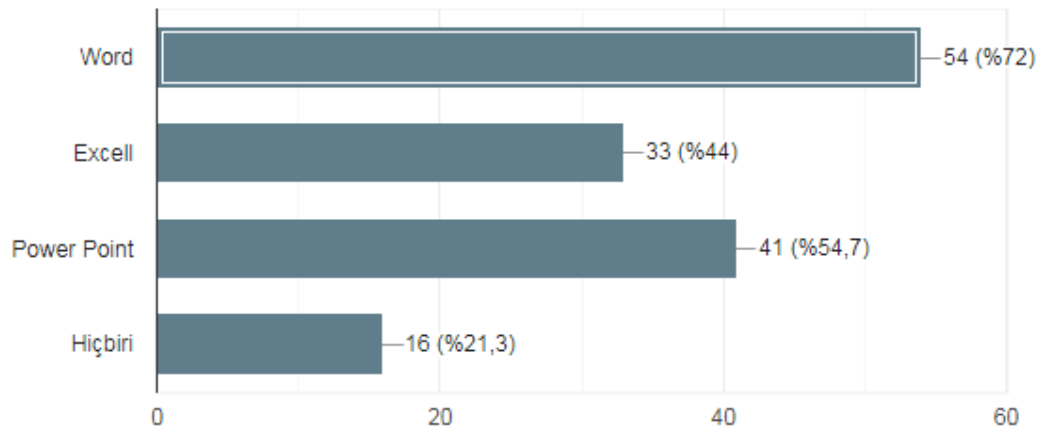
Araştırmaya katılan öğrencilerin %78,7'sinin lisans döneminde bilgisayar dersi aldığı, %21,3'ünün ise lisans döneminde bilgisayar almadığı görülmüştür. “Hayır” yanıtını veren öğrencilerin çoğunluğu lisans 1. Sınıf öğrencisi olduğu ve bazılarının 2. Dönem üstten bilgisayar dersini seçtiği, diğer sınıflarda okuyan öğrencilerin ise bilgisayar dersinden muaf oldukları yönünde beyanlarda buldukları bilinmektedir.

Tablo 10. Araştırmaya katılan öğrencilerin dizüstü veya masaüstü bilgisayara sahip olma durumları.

	Dizüstü Bilgisayar		Masaüstü Bilgisayar	
	Frekans	Yüde	Frekans	Yüde
Evet	35	%46,7	20	%26,7
Hayır	40	%53,3	55	%73,3
Toplam	75	%100	75	%100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %46,7'sinin bir dizüstü bilgisayara sahip olduğu, %26,7'sinin ise masaüstü bilgisayara sahip olduğu görülmektedir. Anket sonuçları incelendiğinde 32 öğrencinin bilgisayara sahip olmadığı görülmüştür.

Grafik 1. Araştırmaya katılan öğrencilerin Microsoft Office programları kullanma durumları.

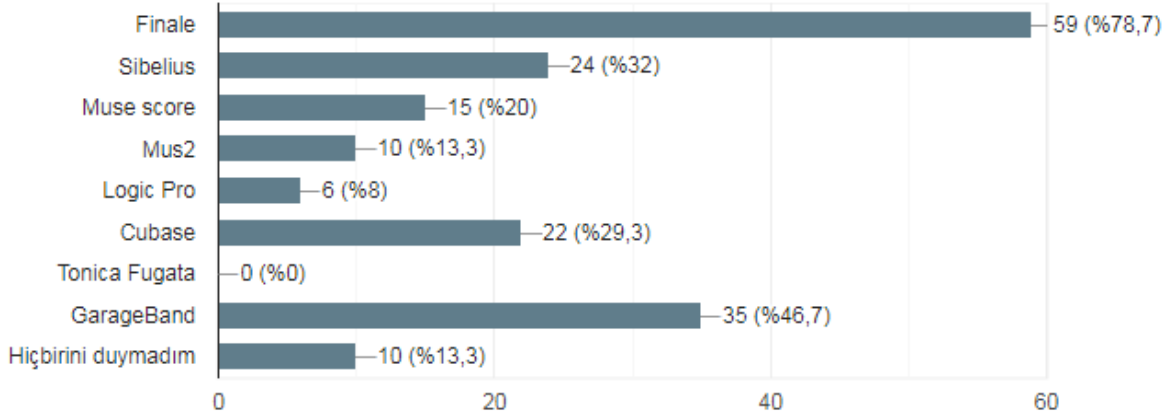
Araştırmaya katılan öğrencilerin %72'si Word, %44'ü Excel, %54,7'si Power Point programlarını kullanırken %21,3'ünün hiçbir Office programı kullanmadıkları tespit edilmiştir.

Birden fazla seçeneğin işaretlenebildiği bu sorunun daha detayına inilecek olursa; araştırmaya katılan 75 öğrencinin 12'sinin tüm Office programlarının kullandığı görülmüştür. Sadece 5 öğrencinin tek seçenek işaretlediği, o seçeneğin ise Microsoft Word programı olduğu tespit edilmiştir.

3.4 Üçüncü Alt Probleme Dair Bulgular ve Yorumlar

“Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik yazılımlarını tanıma durumları nasıldır?” Alt problemine dair aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Grafik 2. Öğrencilerin müzik yazılımlarına farkındalık durumları.

Araştırmaya katılanlara nota yazım programlarından Finale, Sibelius, Muse Score, Mus2 yazılımları, ses kayıt yazılımlarından Logic Pro, Cubase ve GarageBand yazılımları ve Tonica Fugata çok seslendirme programlarından hangilerini duyduklarını sorduğumuzda; Nota yazım programlarından finale programını duyanların oranının %78,7 olduğu tespit edilmektedir. Onu %32 oranında Sibelius programının takip ettiği, %20'sinin Muse Score programını %13,3'ünün ise Mus2 programını duyduğu görülmektedir.

Aynı zamanda araştırmaya katılanlara ses kayıt programlarından Logic Pro, Cubase ve GarageBand yazılımlarından hangilerini duyduklarını sorduğumuzda; katılımcıların % 6'sının Logic Pro yazılımını, %29,3'ünün Cubase yazılımını, %46,7'sinin ise GarageBand uygulamasını duydukları görülmektedir.

Çok seslendirme programı olan Tonica Fugata yazılımını hiçbir öğrencinin duymadığı, belirtilen yazılımların hiçbirini duymayanların oranının %13,3 olduğu tespit edilmiştir.

3.5 Dördüncü Alt Probleme Dair Bulgular ve Yorumlar

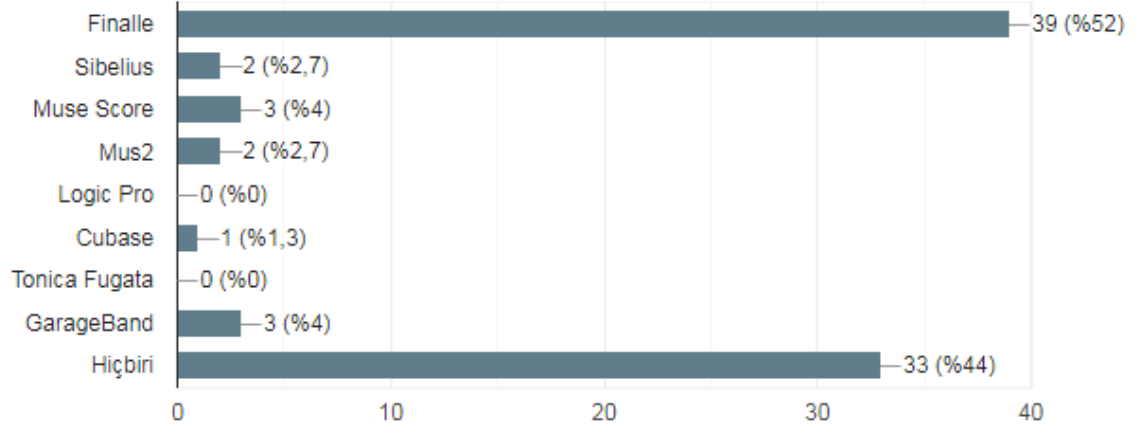
“Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik yazılımlarını kullanma durumları nasıldır?” alt problemine dair aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 11. Araştırmaya katılan öğrencilerin lisans döneminde bilgisayar dersinde müzik yazılımlarına yönelik herhangi bir programı öğrenme durumları.

	Frekans	Yüzde
Evet	32	%42,7
Hayır	43	%57,3
Toplam	75	%100

Araştırmaya katılan müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin %42,7'si lisans dönemi bilgisayar dersinde müzik yazılımlarına yönelik en az bir program gördüklerini belirtirken, %57,3'ünün müzik yazılımına yönelik bir programı görmedikleri görülmektedir.

Grafik 3. Araştırmaya katılan öğrencilerin lisans döneminde gördükleri müzik yazılımları.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %52'si lisans dönemi sürecinde Finale programını gördükleri, %44'ünün ise lisans dönemi sürecinde hiçbir müzik yazılımını görmediği tespit edilmiştir.

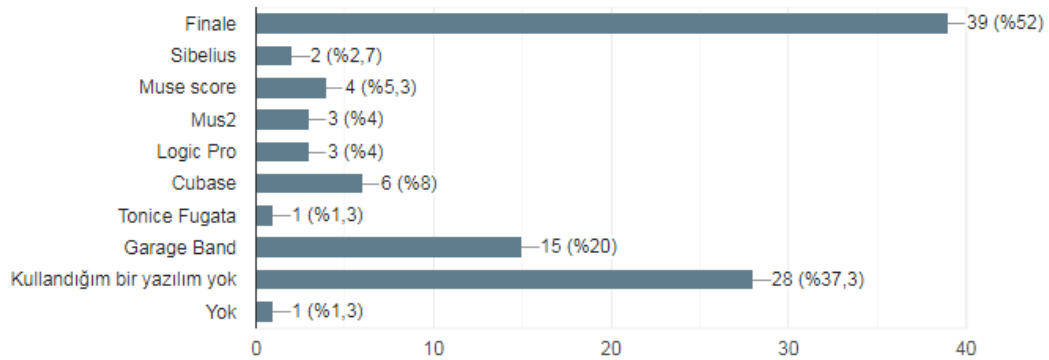
Verilen cevapların detaylarına bakıldığında, 35 öğrencinin sadece finale programını gördüğü, 2 öğrencinin Finale, Sibelius, Muse Score ve Mus2 programını gördüğü tespit edilmiştir.

Tablo 13. Araştırmaya katılanların müzik yazılımlarını kullanma düzeyleri.

	Frekans	Yüzde
Düşük	11	%14,7
Orta	28	%37,3
Profesyonel	5	%6,7
Kullanmıyorum	31	%41,3
Toplam	75	%100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %41,3'ünün müzik yazılımlarını kullanmadıkları, %37,3'ünün müzik yazılımlarını orta düzeyde kullandıkları, %14,7'sinin düşük düzeyde, %6,7'sinin ise profesyonel düzeyde kullandıkları görülmektedir.

Grafik 4. Öğrencilerin müzik yazılımlarını kullanma durumları.

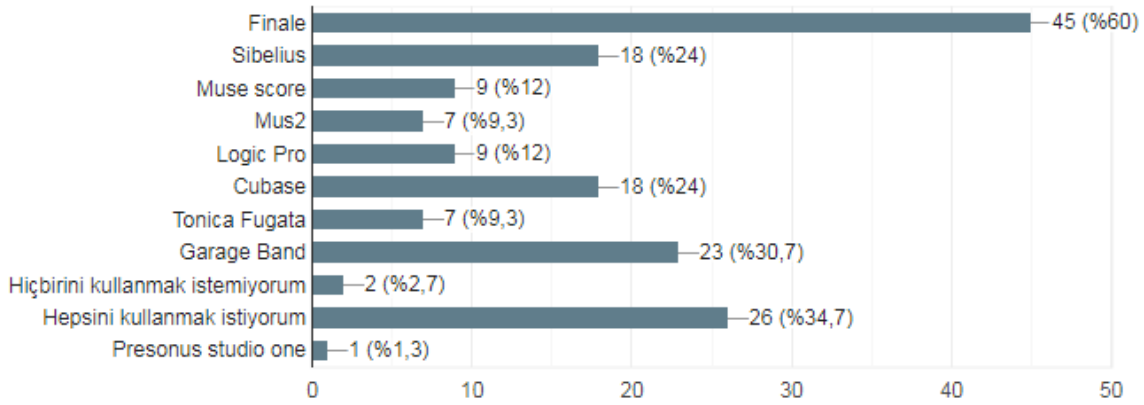

Araştırmaya katılanların %52'sinin nota yazma programlarından finale programını kullandığı, 2,7'sinin Sibelius programını kullandığı, %5,3'ünün Muse Score programını ve %4'ünün Mus2 programını kullandığı görülmektedir.

Ses kayıt programları açısından baktığımızda ise araştırmaya katılanların %20'sinin GarageBand uygulamasını kullandığı, %8'inin Cubase programını kullandığı, %4'ünün ise Logic Pro programını kullandığı tespit edilmektedir.

Sadece 1 öğrencinin Tonica Fugata programını kullandığı, herhangi bir müzik yazılımı kullanmayan öğrencilerin oranının %37,3 olduğu görülmektedir.

Grafik 5. Öğrencilerin müzik yazılımlarını öğrenme istekleri.

Araştırmaya katılanlara hangi müzik yazılımını öğrenme istediklerini sorduğumuzda; katılanların %60'ının Finale programını, %24'ünün Sibelius programını, %12'sinin Muse Score programını, % 9,3'ünün ise Mus2 programını öğrenmek istedikleri görülmektedir.

Aynı zamanda katılımcıların % 30,7'sinin GarageBand yazılımını öğrenmek istedikleri, 24'ünün Cubase, %12'sinin Logic Pro yazılımlarını öğrenmek istedikleri tespit edilmektedir.

Çok seslendirme programı olan Tonica Fugata'yı öğrenmek isteyen öğrencilerin oranının % 9,3 olduğu; Tüm yazılımları öğrenmek isteyen öğrencilerin oranlarının ise %34,7 olduğu tespit edilmiştir.

Sadece 1 öğrenci Presouns Studio One yazılımını öğrenmek isterken, öğrencilerin 2,7'si hiçbir müzik yazılımını kullanmak istemediğini belirtmiştir.

3.6 Beşinci Alt Probleme Dair Bulgular ve Yorumlar

"Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik yazılımlarının gerekliliği yönündeki görüşleri nelerdir?" alt problemine dair aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır;

Tablo 14. Müzik yazılımlarının müzik öğretmenleri tarafından bilinmesi gerektiğine yönelik öğrenci görüşleri.

	Frekans	Yüzde
Evet	70	%93,3
Hayır	5	%6,7
Toplam	75	%100

“Bir müzik eğitimcisinin en az bir müzik yazılımını profesyonelce kullanmalı mıdır?” Sorusuna araştırmaya katılanların %93,3 evet derken %6,7’sinin hayır dediği görülmektedir.

Tablo 15. Müzik yazılımlarını edinmek için para ödeme durumları.

	Frekans	Yüzde
Öderim	59	%78,7
Ödemem	16	%21,3
Toplam	75	%100

“Bir müzik yazılımını edinmek için para öder misiniz?” sorusuna araştırmaya katılanların %78,7’si öderim derken %21,3’ü hayır yanıtını verdiği görülmektedir.

Tablo 16. Müzik yazılımlarını öğrenmek için para ödeme durumları.

	Frekans	Yüzde
Öderim	53	%70,7
Ödemem	22	%29,3
Toplam	75	%100

“Bir müzik yazılımını öğrenmek için para öder misiniz?” sorusuna araştırmaya katılanların %70,7’si öderim yanıtını verirken %29,3’ü ödemem yanıtını verdiği görülmektedir.

Tablo 17. Lisansüstü eğitimlerini müzik yazılımlarının öğretildiği bir kurumda yapma istekleri.

	Frekans	Yüzde
Evet	61	81,3
Hayır	14	18,7
Toplam	75	%100

Araştırmaya katılan öğrencilerin %81,3’ü lisansüstü öğrenimini müzik yazılımları veya müzik teknolojileri eğitiminin verildiği bir üniversitede yapmak isterken, %18,7’sinin bu soruya “Hayır” yanıtını verdiği görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1 Sonuçlar

4.1.1 Birinci Alt Probleme Dair Sonuçlar

“Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin, mesleki müzik eğitim sürecine başlamadan önce müzik yazılımlarını ve Office yazılımlarını tanıma ve kullanma durumları nasıldır?” alt problemine dair sonuçlar şu şekildedir;

Araştırmaya katılan müzik eğitimi lisans öğrencilerinin %53,3’ü lise döneminde bilgisayar dersi almışken, %46,7’sinin bilgisayar dersi almadığı, %28’inin herhangi bir yaygın eğitim kurumunda bilgisayar dersi aldığı ve %32’sinin bilgisayar dersi almadığı, %68’inin Office programlarını kullandığı görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin %84’ünün lisans döneminde bilgisayar dersi almadan önce herhangi bir müzik yazılımı kullanmadıkları tespit edilmiştir.

4.1.2 İkinci Alt Probleme Dair Sonuçlar

“Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bilgisayar kullanma durumları nasıldır?” Alt problemine dair sonuçlar şu şekildedir;

Araştırmaya katılan öğrencilerin %78,7’sinin lisans döneminde bilgisayar dersi aldığı, %21,3’ünün ise lisans döneminde bilgisayar dersi almadığı tespit edilmiştir. Bilgisayar dersi almayan %21,3’lük kesimin lisans 1. Sınıf öğrencisi olduğu bilinirken veya üst sınıflardan hayır yanıtını verenlerin muafiyet sınavı neticesinde bilgisayar dersinden muaf oldukları düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %46,7’sinin dizüstü ve %26,7’sinin ise masaüstü bilgisayara sahip olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca; öğrencilerin %72’sinin Word, %54,7’sinin Power Point, %44’ünün ise Excel programlarını kullandıkları, %21,3’ünün herhangi bir Microsoft Office programını kullanmadıkları tespit edilmiştir.

4.1.3 Üçüncü Alt Probleme Dair Sonuçlar

“Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik yazılımlarını tanıma durumları nasıldır?” alt problemine dair sonuçlar şu şekildedir;

Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun nota yazım programlarından finale programını, ses kayıt programlarından ise GarageBand programını duydukları, diğer programların ise kısmen farkında oldukları görülmüştür.

Finale programının kullanım ve erişim kolaylığından; GarageBand programının ise İOS işletim sistemli telefon ve tabletlerde standart olarak bulunan bir yazılım olmasından dolayı bu iki yazılımın farkında oldukları düşünülmektedir.

4.1.4 Dördüncü Alt Probleme Dair Sonuçlar

“Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik yazılımlarını kullanma durumları nasıldır?” alt problemine dair sonuçlar şu şekildedir;

Araştırmaya katılan öğrencilerin %57,3'ünün lisans döneminde bilgisayar dersinde herhangi bir müzik yazılımını kullanmadıkları görülmüştür. Lisans süresince herhangi bir müzik yazılımını gören öğrencilerin %52'sinin finale programını gördüğü tespit edilmiştir.

Ayrıca öğrencilerin %41,3'ünün herhangi bir müzik yazılımını kullanmadıkları; %37,3'ünün ise müzik yazılımlarını orta düzeyde kullandıkları, En çok kullanılan nota yazma programının Finale, Ses kayı programının ise GarageBand olduğu tespit edilmiştir.

Bunlar dışında araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunun en az bir müzik yazılımını kullanmak istedikleri, %60'ının nota yazım programı olan finale programını, %30,7'sinin ise GarageBand uygulamasını, %34,7'sinin ise hepsini kullanmak istedikleri görülmüştür. Sadece %2,7'sinin hiçbir yazılımı kullanmak istemediği tespit edilmiştir.

Verilen cevapların detayına inilecek olursa lisans 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin bilgisayar dersi görmediği, 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin materyal tasarımı dersinde müzik yazılımı gördükleri bilinmektedir. Bilgisayar dersinden muaf olan öğrencilerin ise materyal tasarımı dersinde müzik yazılımlarını gördükleri bilinmektedir.

4.1.5 Beşinci Alt Probleme Dair Sonuçlar

“Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik yazılımlarının gerekliliği yönündeki görüşleri nelerdir?” alt problemine dair sonuçlar şu şekildedir;

Araştırmaya katılan öğrencilerin %93'ü, bir müzik öğretmenin müzik en az bir müzik yazılımını profesyonelce kullanması gerektiğini belirtmişlerdir.

Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin %78,7'si bir müzik yazılımını edinmek için, %70,7'si ise öğrenmek için para ödeyebileceği konusunda olumlu görüş belirttikleri gibi, öğrencilerin %81,3'ü lisansüstü öğrenimlerini müzik teknolojilerine yönelik eğitim veren bir üniversitede yapabilecekleri konusunda da olumlu görüş beyan ettikleri görülmüştür.

4.2 Öneriler

- Müzik teknolojilerinin ve müzik yazılımlarının öğretime yönelik bir dersin müfredata konulması uygun görülmüştür. Öğrencilerin müzik yazılımlarını öğrenmek istemeleri bu fikri destekler niteliktedir.
- Bir müzik öğretmenin uygulamalı derslere ve kuramsal derslere dair yeterliliklerine teknolojik yeterliliklerinde dâhil edilmesi gerekmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “müzik öğretmenin en az bir müzik yazılımını kullanması gerekli midir?” sorusuna verdiği yanıtların büyük oranda “evet” olması öneriyi desteklemektedir.
- Müzik teknolojilerine yönelik uygulanacak yazılımların öğrencilerin işine yarayacak yazılımları olması ve bunun teorikten ziyade uygulamalı olarak öğretilmesinin uygun olacağı görülmektedir.
- Lisans düzeyinde verilen materyal tasarımı dersinin içeriği gözden geçirilip, müzik teknolojilerinin de içeriğe eklenmesinin; hem bilgisayar derslerinde eğer müzik yazılımları öğretilmişse pekiştirme ve uygulama açısından, eğer müzik yazılımlarına yönelik herhangi bir program öğretilmemişse bir müzik yazılımının öğretilmesi açısından yararlı olabileceği düşünülmektedir.

- Üniversite yönetimleri bölümlerde bilgisayar sınıfı oluşturması ve müzik öğretmeni adayları için müzik yazılımlarını lisanslı olarak temin etmesi uygun görülmektedir.
- Finale ve Sibelius gibi nota yazım programlarıyla ve Tonica Fugata gibi çok seslendirme programlarının öğretiminde gerçekleştirilmesinin; hem öğrencilerin çok sesli çalışmalar yapması hakkında hem de armoni ve eşlik gibi derslerde çok seslilik ile ilgili fikirler oluşturması açısından yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Ayhan, A., (2012) İmge Kullanımının Okul Şarkılarının Öğretimindeki Başarıya Etkisi, İnönü Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Malatya.
- Kürün, A.R., Ayhan A. (2016). Güncel Müzik Yazılımlarının Okul Şarkıları Öğretiminde Uygulanan Yöntem ve Tekniklere Destek Amaçlı Kullanılmasına Yönelik Model Önerileri. 1'inci Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu. 13 - 15 Ekim 2016. Elazığ Fırat Üniversitesi.
- Kürün, A.R., Ayhan A. (2017). Müzik Öğretmeni Adaylarının Güncel Müzik Yazılımlarını Okul Şarkılarına Destek Amaçlı Kullanmalarının İncelenmesi. 3'üncü Ulusal Sosyal Bilimler Sempozyumu. 26 - 28 Ekim 2007. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi. Kahramanmaraş
- Pınarbaşı, E. (2012). Sibelius, Finale, Lilypond, Programlarının Karşılıklı İncelenmesi. 10'uncu Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu. 25 - 27 Nisan 2012. Niğde.
- Yengin, A. (2014). Müzik Teknolojilerinin Örgün Müzik Eğitiminde Kullanılma Durumlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri: Burdur İli Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.